

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobce: **T. T. N.**, narozený X,
státní příslušník Vietnamské socialistické republiky,
bytem X,
zastoupený Mgr. Tomášem Císařem, advokátem,
sídlem Vyšehradská 415/9, 128 00 Praha,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 11. 2023, č. j. OAM-1048/ZA-ZA11-HA15-2023,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 27. 11. 2023, č. j. OAM-1048/ZA-ZA11-HA15-2023, **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen zaplatit** žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 6 800 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 11. 2023, č. j. OAM-1048/ZA-ZA11-HA15-2023, kterým bylo dle § 25 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, (dále jen „zákona o azylu“) zastaveno řízení o

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

udělení mezinárodní ochrany, neboť žalobce se nedostavil k pohovoru ve věci žádosti o mezinárodní ochranu.

Žaloba

2. Žalobce namítal, že postupem žalovaného došlo ke zkrácení jeho práv na meritorní přezkoumání jeho žádosti, neboť byl připraven o možnost se bránit proti meritornímu rozhodnutí ve věci. Žalobce zdůraznil, že žalovaný měl dostatek podkladů pro meritorní rozhodnutí ve věci.
3. Dále namítal, že žalovaný porušil § 2 odst. 4 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „správní řád“), neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný vzhledem k okolnostem daného případu, a neřídil se pravidlem, že při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nemají vznikat nedůvodné rozdíly.
4. Žalobce poukazoval na skutečnost, že předvolání k pohovoru mu bylo doručeno dne 3. 10. 2023 a pohovor se měl konat dne 12. 10. 2023. Žalobce bohužel v době doručování předvolání nebyl doma a o konání pohovoru se tedy nedověděl. Zdůraznil, že zásilka obsahující předvolání nebyla po úložní době vhozena do poštovní schránky žalobce, ale byla vrácena žalovanému. Žalobce se nemohl z předmětného pohovoru omluvit, protože o něm nevěděl, a protože by to ani pro rychlý postup žalovaného nestihl. Zdůraznil zároveň, že splnil veškeré náležitosti stanovené zákonem v souvislosti s jeho žádostí, zúčastnil se úvodního pohovoru a měl nahlášenou adresu svého pobytu.
5. Žalobce uvedl, že jediným jeho „pochybením“ bylo to, že byl ani ne dva týdny na návštěvě u přátel, a to v době, kdy nečekal žádnou předvolánku, neboť měl za to, že úkony spojené s jeho osobní účastí v rámci řízení o mezinárodní ochraně již proběhly. Žalovaný věděl, že se jedná o účastníka řízení, který byl doposud plně součinný a jeho procesní aktivita nevykazovala zásadních vad.
6. Dále žalobce uvedl, v řízení nic nebránilo meritornímu rozhodnutí i bez nařízení dalšího pohovoru a celá situace nastala pouze z důvodu blíže nespecifikované a neodůvodněné pochybnosti žalovaného. Žalovaný netvrdil žádné důvody, které jej vedly k nařízení předmětného pohovoru. Žalobce byl toho názoru, že v situaci, kdy správní orgán doručil předvolánku pouze fikcí, a musel vědět, že žalobce o pohovoru nevěděl, mu měl poslat ještě jedno předvolání. V souvislosti s tím poukázal na skutečnost, že předvolání k vyzvednutí žalobou napadeného rozhodnutí bylo žalobci bez obtíží doručeno. Zdůraznil, že žádný předpis nezakazuje žadateli o azyl krátkodobé vzdálení se z místa pobytu. Ze strany žalobce nedošlo k ignorování správního řízení, které by mělo být sankcionováno zastavením řízení. Dle žalobce se v jeho případě jednalo o nepřiměřeně tvrdý postup.
7. Žalobce trval na tom, že institut zastavení řízení byl v daném případě použit nezákonně, v rozporu s jeho účelem, zcela nesprávně, zbytečně a nepřiměřeně. Žalobce rovněž namítal, že žalobou napadené rozhodnutí by mělo obsahovat důvody, pro které shledal žalovaný nutnost provést další pohovor v předmětném řízení.

Vyjádření k žalobě

8. Žalovaný trval na tom, že v předmětné věci bylo postupováno v souladu se zákonem a rozhodnutí je dostatečně odůvodněné. Dle jeho názoru nebočil z mezí ustanovení § 25 písm. d) zákona o azylu, když řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany zastavil, protože se žalobce nedostavil k pohovoru, přestože mu bylo předvolání k pohovoru zasláno na adresu, kterou správnímu orgánu uvedl.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

9. Předvolání bylo doručeno náhradním způsobem dle § 24 odst. 3 zákona o azylu, a to uložením na příslušné provozovně držitele poštovní licence. Žalobce si zásilku v úložní době nevyzvedl, přestože byla uložena na provozovně držitele poštovní licence od 22. 9. 2023 do 3. 10. 2023. Dle žalobce byly naplněny všechny podmínky fikce doručení.
10. Žalovaný zdůraznil, že doručování dle zákona o azylu má specifickou úpravu odlišnou od správního řádu, neboť písemnosti v azylovém řízení mnohdy obsahují závažná osobní data účastníka řízení, která je potřeba jako důvěrná chránit před zneužitím.
11. Žalovaný zdůraznil, že žalobce si musel být vědom, že je účastníkem správního řízení o udělení mezinárodní ochrany, v rámci něhož je nositelem procesních povinností, a to přinejmenším povinnosti poskytnout správnímu orgánu přiměřenou součinnost. Odkázal v tomto směru na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze 7. 4. 2005, č. j. 6 Azs 368/2004-99, ze kterého vyplývá povinnost cizince v případě nedostavení se k pohovoru předložit správnímu orgánu důvody nedostavení. Žalobce žalovanému žádné důvody pro nedostavení k pohovoru neuvedl.

Posouzení věci soudem

12. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalovaný ani žalobce nesdělili soudu do dvou týdnů od doručení příslušné výzvy svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byli výslovně poučeni, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.
13. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věť druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věť první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
14. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce požádal dne 31. 7. 2023 o mezinárodní ochranu. Dne 3. 8. 2023 poskytl žalovanému údaje k této žádosti. Dne 17. 8. 2023 podal žádost o odchod do soukromí doloženou dokladem o zajištění ubytování na adrese X.
15. Dne 19. 9. 2023 bylo žalobci na uvedenou doručovací adresu zasláno předvolání k pohovoru na 12. 10. 2023 v 9:00 hod. Doručovatel žalobce na adrese nezastihl a zanechal mu na místě výzvu k vyzvednutí zásilky spolu s poučením o následcích jejího nevyzvednutí. Uložená zásilka byla na poště připravena k vyzvednutí od 22. 9. 2023. Dne 2. 10. 2023 došlo k doručení předvolání fikcí doručení. Předmětnou zásilku pošta vrátila žalovanému, protože na obálce neurčil, aby ji po uplynutí úložní doby vhodila do schránky adresáta. Dne 12. 10. 2023 se žalobce k pohovoru nedostavil.
16. Žalovaný dne 27. 11. 2023 vydal žalobou napadené rozhodnutí. Výzva k převzetí rozhodnutí byla žalobci na jeho doručovací adresu bez problému doručena dne 1. 12. 2023.
17. Ustanovení § 25 písm. d) zákona o azylu umožňuje žalovanému zastavit řízení, pokud se žadatel o udělení mezinárodní ochrany bez závažného důvodu nedostavil k pohovoru. Toto

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

ustanovení vychází z čl. 28 odst. 1 směrnice č. 2013/32/EU, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, (dále jen „procedurální směrnice“). Tento článek upravuje tzv. konkludentní zpětvzetí žádosti nebo odstoupení od žádosti. V jeho prvním odstavci se mimo jiné uvádí, že *„členské státy mohou vycházet z domněnky, že žadatel vzal konkludentně svou žádost o mezinárodní ochranu zpět nebo od ní odstoupil, zejména pokud se zjistilo, že: a) (...) se nedostavil k osobnímu pohovoru (...), ledaže žadatel v přiměřené lhůtě prokáže, že k tomu došlo z důvodů, které nemohl ovlivnit; b) se skrývá nebo bez povolení opustil místo pobytu nebo místo, kde byl držen, aniž v přiměřené lhůtě kontaktoval příslušný orgán, nebo v přiměřené lhůtě nesplnil svou ohlašovací či jinou oznamovací povinnost, ledaže žadatel prokáže, že k tomu došlo z důvodů, které nemohl ovlivnit.“*

18. Poslední novelizaci § 25 písm. d) zákona o azylu, která reagovala právě na procedurální směrnici, provedl zákon č. 314/2015 Sb. Důvodová zpráva této novely uvádí: *„V situaci, kdy osoba neposkytuje součinnost tím, že se nedostavuje k pohovoru nebo se dokonce nedostaví ani k poskytnutí prvotních údajů k žádosti či jinak se správním orgánem nekomunikuje, není pravděpodobné, že by bylo možné o žádosti věcně rozhodnout, protože informace od žadatele jsou jedním z klíčových podkladů pro vydání rozhodnutí. Má se za to, že se jedná o tzv. konkludentní zpětvzetí žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2021, č. j. 7 Azs 42/2021-27, body 13 a 14).
19. Nejvyšší správní soud pak k § 25 písm. d) zákona o azylu v rozsudku ze dne 14. 6. 2018, č. j. 6 Azs 45/2018-32, dodal, že toto ustanovení *„vyžaduje, aby se jednalo o nedostavení se k pohovoru bez závažného důvodu. Smyslem ustanovení je umožnit zastavení řízení v případech, kdy je zřejmé, že žadatel se správním orgánem nechce spolupracovat, a bez této spolupráce není možné ve věci rozhodnout.“*
20. Nejvyšší správní soud také vysvětlil, že *„aby mohlo být zastaveno řízení o žádosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v souladu s čl. 28 odst. 1 procedurální směrnice, musí být podloženo zřejmým jednáním vyjadřujícím vůli žadatele. (...) předpokladem pro zastavení řízení podle § 25 písm. d) zákona o azylu je takový postup žadatele o mezinárodní ochranu, z něž bude vyplývat, že vzal konkludentně svou žádost zpět, respektive od ní odstoupil. Na takové jednání však nelze automaticky bez dalšího usuzovat na základě prostého faktu, že se žadatel o udělení mezinárodní ochrany nedostavil (...), zvláště pak pokud žadatel se správním orgánem aktivně komunikuje a ani z jeho jednání neplyne úmysl vyhýbat se projednání své žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Porušení povinnosti dostavit se (...) tedy samo o sobě neimplikuje, že se žadatel nedostavil bez závažného důvodu (...) k pohovoru nebo neposkytuje informace nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2021, č. j. 7 Azs 42/2021-27, bod 15).
21. V rozsudku ze dne 14. 6. 2018, č. j. 6 Azs 45/2018-32, také Nejvyšší správní soud doplnil, že toto ustanovení zákona o azylu vyžaduje, aby se jednalo o nedostavení se k pohovoru bez závažného důvodu. Smyslem daného ustanovení je umožnit zastavení řízení v případech, kdy je zřejmé, že žadatel se správním orgánem nechce spolupracovat, a bez této spolupráce není možné ve věci rozhodnout (bod 17 citovaného rozsudku).
22. V této věci není sporu o tom, že žalovaný z formálního pohledu řádně a včas doručil žalovanému předvolání k pohovoru, ke kterému se žalobce ve stanovený termín nedostavil. Podobně jako ve věci řešené rozsudkem šestého senátu citovaným výše to však nepostačuje k závěru, že by žalobce se žalovaným nechtěl spolupracovat. Ze spisu jednoduše neplynou žádné skutečnosti, z nichž by se dalo dovozovat, že by žalobce na své žádosti nadále netrval. Projednání své žádosti o udělení mezinárodní ochrany se nevyhýbal. Následující zásilka byla

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

žalobcem na doručovací adrese řádně dne 1. 12. 2023 převzata. Ze skutečnosti, že se nepodařilo žalobci v rámci správního řízení jednu zásilku doručit přímo jemu osobně a byla doručena fikcí, nemůže plynout závěr, že žalobce již na své podané žádosti o mezinárodní ochranu netrvá, zvláště za situace, kdy následná zásilka byla žalobci řádně a bez problémů doručena. Žalobce se k pohovoru nedostavil, protože o něm prostě nevěděl. V této skutečnosti samotné pak dle soudu nelze spatřovat záměr žalobce odstoupit od jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Za těchto konkrétních okolností by bylo procesně vstřícnější a rozumnější, pokud by žalovaný stanovil náhradní termín pohovoru a pokusil se předvolat žalobce k pohovoru ještě jednou. Z obsahu správního spisu totiž nevyplyvá, že by se žalobce systémově vyhýbal doručování zásilek od žalovaného a mařil tím průběh správního řízení či tím naznačoval nezájem o jeho výsledek. Naopak z následného řádného doručení zásilky s předvoláním k převzetí žalobou napadeného rozhodnutí vyplývá, že nebylo vyloučeno, že při opakovaném pokusu o doručení by se žalobce řádně dostavil k pohovoru a že by celé jeho řízení mohlo směřovat k věcnému rozhodnutí. Právě to by měl být vždy cíl počínání žalovaného.

23. V konkrétních okolnostech této věci tedy z jediného nedostavení se k pohovoru po fiktivně doručeném předvolání podle krajského soudu nelze vyvozovat, že žalobce neposkytoval žalovanému součinnost, a že by nebylo možné o žádosti věcně rozhodnout. Žalobu tedy soud shledal důvodnou.
24. S ohledem na shora uvedené soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil dle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost. Soud dle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, přičemž v dalším řízení bude žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který byl vysloven v tomto zrušujícím rozsudku.
25. Vzhledem k tomu, že žalobce měl ve věci plný úspěch, soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení v celkové výši 6 800 Kč. Podle obsahu správního spisu se náhrada nákladů řízení skládá z částky 6 200 Kč za dva úkony právní služby právního zástupce žalobce po 3 100 Kč [převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby – dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „AT“)] a z částky 600 Kč za s tím související dva režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 4 AT.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 26. června 2024

Mgr. Václav Trajer v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.